ഋഭുഗീത അധ്യായം 38
പ്രപഞ്ചശൂന്യത്വ+പ്രകരണം

ഋഭുഃ -
വക്ഷ്യേ അത്യദ്ഭുതം വ്യക്തം സച്ചിദാനന്ദമാത്രകം .
സർവപ്രപഞ്ചശൂന്യത്വം സർവമാത്മേതി നിശ്ചിതം .. 38.1..

ആത്മരൂപപ്രപഞ്ചം വാ ആത്മരൂപപ്രപഞ്ചകം .
സർവപ്രപഞ്ചം നാസ്ത്യേവ സർവം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചിതം .. 38.2..

നിത്യാനുഭവമാനന്ദം നിത്യം ബ്രഹ്മേതി ഭാവനം .
ചിത്തരൂപപ്രപഞ്ചം വാ ചിത്തസംസാരമേവ വാ .. 38.3..

ഇദമസ്തീതി സത്താത്വമഹമസ്തീതി വാ ജഗത് .
സ്വാന്തഃകരണദോഷം വാ സ്വാന്തഃകരണകാര്യകം .. 38.4..

സ്വസ്യ ജീവഭ്രമഃ കശ്ചിത്സ്വസ്യ നാശം സ്വജന്മനാ .
ഈശ്വരഃ കശ്ചിദസ്തീതി ജീവോഽഹമിതി വൈ ജഗത് .. 38.5..

മായാസത്താ മഹാസത്താ ചിത്തസത്താ ജഗന്മയം .
യദ്യച്ച ദൃശ്യതേ ശാസ്ത്രൈര്യദ്യദ്വേദേ ച ഭാഷണം .. 38.6..

ഏകമിത്യേവ നിർദേശം ദ്വൈതമിത്യേവ ഭാഷണം .
ശിവോഽസ്മീതി ഭ്രമഃ കശ്ചിദ്ബ്രഹ്മാസ്മീതി വിഭ്രമഃ .. 38.7..

വിഷ്ണുരസ്മീതി വിഭ്രാന്തിർജഗദസ്തീ(സ്മീ)തി വിഭ്രമഃ .
ഈഷദസ്തീതി വാ ഭേദം ഈഷദസ്തീതി വാ ദ്വയം .. 38.8..

സർവമസ്തീതി നാസ്തീതി സർവം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയം .
ആത്മധ്യാനപ്രപഞ്ചം വാ സ്മരണാദിപ്രപഞ്ചകം .. 38.9..

ദുഃഖരൂപപ്രപഞ്ചം വാ സുഖരൂപപ്രപഞ്ചകം .
ദ്വൈതാദ്വൈതപ്രപഞ്ചം വാ സത്യാസത്യപ്രപഞ്ചകം .. 38.10..

ജാഗ്രത്പ്രപഞ്ചമേവാപി തഥാ സ്വപ്നപ്രപഞ്ചകം .
സുപ്തിജ്ഞാനപ്രപഞ്ചം വാ തുര്യജ്ഞാനപ്രപഞ്ചകം .. 38.11..

വേദജ്ഞാനപ്രപഞ്ചം വാ ശാസ്ത്രജ്ഞാനപ്രപഞ്ചകം .
പാപബുദ്ധിപ്രപഞ്ചം വാ പുണ്യഭേദപ്രപഞ്ചകം .. 38.12..

ജ്ഞാനരൂപപ്രപഞ്ചം വാ നിർഗുണജ്ഞാനപ്രപഞ്ചകം .
ഗുണാഗുണപ്രപഞ്ചം വാ ദോഷാദോഷവിനിർണയം .. 38.13..

സത്യാസത്യവിചാരം വാ ചരാചരവിചാരണം .
ഏക ആത്മേതി സദ്ഭാവം മുഖ്യ ആത്മേതി ഭാവനം .. 38.14..

സർവപ്രപഞ്ചം നാസ്ത്യേവ സർവം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയം .
ദ്വൈതാദ്വൈതസമുദ്ഭേദം നാസ്തി നാസ്തീതി ഭാഷണം .. 38.15..

അസത്യം ജഗദേവേതി സത്യം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയം .
കാര്യരൂപം കാരണം ച നാനാഭേദവിജൃംഭണം .. 38.16..

സർവമന്ത്രപ്രദാതാരം ദൂരേ ദൂരം തഥാ തഥാ .
സർവം സന്ത്യജ്യ സതതം സ്വാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .. 38.17..

മൗനഭാവം മൗനകാര്യം മൗനയോഗം മനഃപ്രിയം .
പഞ്ചാക്ഷരോപദേഷ്ടാരം തഥാ ചാഷ്ടാക്ഷരപ്രദം .. 38.18..

യദ്യദ്യദ്വേദശാസ്ത്രം യദ്യദ്ഭേദോ ഗുരോഽപി വാ .
സർവദാ സർവലോകേഷു സർവസങ്കല്പകല്പനം .. 38.19..

സർവവാക്യപ്രപഞ്ചം ഹി സർവചിത്തപ്രപഞ്ചകം .
സർവാകാരവികല്പം ച സർവകാരണകല്പനം .. 38.20..

സർവദോഷപ്രപഞ്ചം ച സുഖദുഃഖപ്രപഞ്ചകം .
സഹാദേയമുപാദേയം ഗ്രാഹ്യം ത്യാജ്യം ച ഭാഷണം .. 38.21..

വിചാര്യ ജന്മമരണം വാസനാചിത്തരൂപകം .
കാമക്രോധം ലോഭമോഹം സർവഡംഭം ച ഹുങ്കൃതിം .. 38.22..

ത്രൈലോക്യസംഭവം ദ്വൈതം ബ്രഹ്മേന്ദ്രവരുണാദികം .
ജ്ഞാനേന്ദ്രിയം ച ശബ്ദാദി ദിഗ്വാ+(യു-അ)ർകാദിദൈവതം .. 38.23..

കർമേന്ദ്രിയാദിസദ്ഭാവം വിഷയം ദേവതാഗണം .
അന്തഃകരണവൃത്തിം ച വിഷയം ചാധിദൈവതം .. 38.24..

ചിത്തവൃത്തിം വിഭേദം ച ബുദ്ധിവൃത്തിനിരൂപണം .
മായാമാത്രമിദം ദ്വൈതം സദസത്താദിനിർണയം .. 38.25..

കിഞ്ചിദ്ദ്വൈതം ബഹുദ്വൈതം ജീവദ്വൈതം സദാ ഹ്യസത് .
ജഗദുത്പത്തിമോഹം ച ഗുരുശിഷ്യത്വനിർണയം .. 38.26..

ഗോപനംതത്പദാർഥസ്യ ത്വ+മ്വദാർഥസ്യ മേലനം .
തഥാ ചാസിപദാർഥസ്യ ഐക്യബുദ്ധ്യാനുഭാവനം .. 38.27..

ഭേദേഷു ഭേദാഭേദം ച നാന്യത്കിഞ്ചിച്ച വിദ്യതേ .
ഏതത്പ്രപഞ്ചം നാസ്ത്യേവ സർവം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 38.28..

സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാത്കേവലം ബ്രഹ്മ ഏവ സഃ .
ആത്മാകാരമിദം സർവമാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 38.29..

തുര്യാതീതം ബ്രഹ്മണോഽന്യത്സത്യാസത്യം ന വിദ്യതേ .
സർവം ത്യക്ത്വാ തു സതതം സ്വാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .. 38.30..

ചിത്തം കാലം വസ്തുഭേദം സങ്കല്പം ഭാവനം സ്വയം .
സർവം സന്ത്യജ്യ സതതം സർവം ബ്രഹ്മൈവ ഭാവയ .. 38.31..

യദ്യദ്ഭേദപരം ശാസ്ത്രം യദ്യദ്ഭേദപരം മനഃ .
സർവം സന്ത്യജ്യ സതതം സ്വാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .. 38.32..

മനഃ കല്പിതകല്പം വാ ആത്മാകല്പനവിഭ്രമം .
അഹങ്കാരപരിച്ഛേദം ദേഹോഽഹം ദേഹഭാവനാ .. 38.33..

സർവം സന്ത്യജ്യ സതതമാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .
പ്രപഞ്ചസ്യ ച സദ്ഭാവം പ്രപഞ്ചോദ്ഭവമന്യകം .. 38.34..

ബന്ധസദ്ഭാവകലനം മോക്ഷസദ്ഭാവഭാഷണം .
ദേവതാഭാവസദ്ഭാവം ദേവപൂജാവിനിർണയം .. 38.35..

പഞ്ചാക്ഷരേതി യദ്വൈതമഷ്ടാക്ഷരസ്യ ദൈവതം .
പ്രാണാദിപഞ്ചകാസ്തി+ത്വ-മുപപ്രാണാദിപഞ്ചകം .. 38.36..

പൃഥിവീഭൂതഭേദം ച ഗുണാ യത്കുണ്ഠനാദികം .
വേദാന്തശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തം ശൈവാഗമനമേവ ച .. 38.37..

ലൗകികം വാസ്തവം ദോഷം പ്രവൃത്തിം ച നിവൃത്തികം .
സർവം സന്ത്യജ്യ സതതമാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .. 38.38..

ആത്മജ്ഞാനസുഖം ബ്രഹ്മ അനാത്മജ്ഞാനദൂഷണം .
രേചകം പൂരകം കുംഭം ഷഡാധാരവിശോധനം .. 38.39..

ദ്വൈതവൃത്തിശ്ച ദേഹോഽഹം സാക്ഷിവൃത്തിശ്ചിദംശകം .
അഖണ്ഡാകാരവൃത്തിശ്ച അഖണ്ഡാകാരസമ്മതം .. 38.40..

അനന്താനുഭവം ചാപി അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയം .
ഉത്തമം മധ്യമം ചാപി തഥാ ചൈവാധമാധമം .. 38.41..

ദൂഷണം ഭൂഷണം ചൈവ സർവവസ്തുവിനിന്ദനം .
അഹം ബ്രഹ്മ ഇദം ബ്രഹ്മ സർവം ബ്രഹ്മൈവ തത്ത്വതഃ .. 38.42..

അഹം ബ്രഹ്മാസ്മി മുഗ്ധോഽസ്മി വൃദ്ധോഽസ്മി സദസത്പരഃ .
വൈശ്വാനരോ വിരാട്സ്ഥൂലപ്രപഞ്ചമിതി ഭാവനം .. 38.43..

ആനന്ദസ്ഫാരണേനാഹം പരാപരവിവർജിതഃ .
നിത്യാനന്ദമയം ബ്രഹ്മ സച്ചിദാനന്ദവിഗ്രഹഃ .. 38.44..

ദൃഗ്രൂപം ദൃശ്യരൂപം ച മഹാസത്താസ്വരൂപകം .
കൈവല്യം സർവനിധനം സർവഭൂതാന്തരം ഗതം .. 38.45..

ഭൂതഭവ്യം ഭവിഷ്യച്ച വർതമാനമസത് സദാ .
കാലഭാവം ദേഹഭാവം സത്യാസത്യവിനിർണയം .. 38.46..

പ്രജ്ഞാനഘന ഏവാഹം ശാന്താശാന്തം നിരഞ്ജനം .
പ്രപഞ്ചവാർതാസ്മരണം ദ്വൈതാദ്വൈതവിഭാവനം .. 38.47..

ശിവാഗമസമാചാരം വേദാന്തശ്രവണം പദം .
അഹം ബ്രഹ്മാസ്മി ശുദ്ധോഽസ്മി ചിന്മാത്രോഽസ്മി സദാശിവഃ .. 38.48..

സർവം ബ്രഹ്മേതി സന്ത്യജ്യ സ്വാത്മന്യേവ സ്ഥിരോ ഭവ .
അഹം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹ ഇദം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .. 38.49..

സ്ഥൂലദേഹം സൂക്ഷ്മദേഹം കാരണം ദേഹമേവ ച .
ഏവം ജ്ഞാതും ച സതതം ബ്രഹ്മൈവേദം ക്ഷണേ ക്ഷണേ .. 38.50..

ശിവോ ഹ്യാത്മാ ശിവോ ജീവഃ ശിവോ ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .
ഏതത്പ്രകരണം യസ്തു സകൃദ്വാ സർവദാപി വാ .. 38.51..

പഠേദ്വാ ശൃണുയാദ്വാപി സ ച മുക്തോ ന സംശയഃ .
നിമിഷം നിമിഷാർധം വാ ശ്രുത്വൈതബ്രഹ്മഭാഗ്ഭവേത് .. 38.52..

ലോകാലോക-ജഗത്സ്ഥിതി+പ്രവിലയ+
പ്രോദ്ഭാവ+സത്താത്മികാ
ഭീതിഃ ശങ്കരനാമ-രൂപ-മസകൃ+✓
ദ്വ്യാകുർവതേ കേവലം .

സത്യാസത്യ-നിരങ്കുശ+ശ്രുതിവചോ-
വീചീഭിരാ-മൃശ്യതേ
    യസ്ത്വേതത്-സദി-തീവ തത്ത്വ-വചനൈർ/
മീമാംസ്യതേ്യം ശിവഃ .. 38.53..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
    പ്രപഞ്ചശൂന്യത്വപ്രകരണം നാമ അഷ്ടത്രിംശോ്ധ്യായഃ ..

ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
25.7.2024